

แบบจัดเก็บข้อมูลพันธุ์พืชท้องถิ่น

๑. ชื่อพืช/ชื่อสามัญ : มะนาว

๒. ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Citrus aurantifolia* Swing.

๓. ชื่อเรียกในท้องถิ่น : ส้มมะนาว มะลิ ส้มน้ำ

๔. ชนิดพืช : ไม้ยืนต้นขนาดเล็ก

๕. ลักษณะประจำพันธุ์ : ไม้พุ่ม สูง ๒-๔ เมตร กิ่งอ่อนมีหนามแหลม เปลือกต้นเรียบ สีน้ำตาลปนเทา ใบ เป็นใบประกอบ ออกเรียงสลับ มีใบย่อยใบเดียว รูปไข่หรือรูปรียาว กว้าง ๓-๕ ซม. ยาว ๔-๘ ซม. ปลายใบแหลม โคนใบมนมีปีกแคบๆ ขอบใบหยัก แผ่นใบมีต่อมน้ำมันกระจายอยู่ตามผิวใบ ดอก ออกเป็นช่อสั้น ๕-๗ ดอก หรือออกดอกเดี่ยวตามซอกใบ ที่ปลายกิ่ง ดอกสีขาว กลีบดอกมี ๔-๕ กลีบ หลุดร่วงง่าย ผล รูปทรงกลม ผิวเรียบเกลี้ยง ผลอ่อนสีเขียวเข้ม พอแก่เป็นสีเหลือง ข้างในแบ่งเป็นห้องแบบรัศมี มีรสเปรี้ยว เมล็ดกลมรี สีขาว มี ๑๐-๑๕ เมล็ด

๖. ถิ่นกำเนิด : อินเดีย และประเทศในแถบเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

๗. แหล่งพันธุ์ : พบได้ทั่วไป

๘. การปลูก/การขยายพันธุ์/การดูแลรักษา : การขยายพันธุ์มะนาวสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การเพาะจากเมล็ดโดยตรงเลย การปักชำกิ่ง การติดตา การทาบกิ่ง การตอน เป็นต้น แต่ที่นิยมกันในปัจจุบันก็คือการตอนกิ่ง เพราะทำได้สะดวกและทำให้กิ่งตอนแข็งแรงพอสมควร การขยายพันธุ์มะนาวโดยการตอนกิ่ง คือ วิธีทำให้กิ่งของมะนาวงอกรากได้ในขณะที่กิ่งยังติดอยู่กับต้นแม่ หลังจากกิ่งตอนเกิดรากดีแล้วจึงตัดกิ่งไปชำหรือไปปลูก กิ่งที่นำไปปลูกเมื่อเจริญเติบโตขึ้นจะมีลักษณะเหมือนต้นเดิมทุกประการ ต่างจากการเพาะเมล็ดซึ่งอาจเกิดการกลายพันธุ์ได้

๙. การจดทะเบียนเป็นสินค้า GI (สินค้าที่มีเอกลักษณ์เฉพาะแหล่งภูมิศาสตร์) : -

๑๐. การใช้ประโยชน์ : มะนาวเป็นผลไม้ที่มีกรดอินทรีย์หลายชนิด เช่น กรดซิตริก กรดมาลิก วิตามินซี จากน้ำมะนาว ส่วนน้ำมันหอมระเหยจากผิวมะนาว มีวิตามินเอและซี ทั้งยังมีธาตุแคลเซียมและฟอสฟอรัสสูงกว่าในน้ำมะนาวอีกด้วย มะนาวมีประโยชน์ใช้เป็นยาสมุนไพร ขับเสมหะ แก้ไอ บรรเทาอาการปวดศีรษะ ช่วยแก้ไอเจ็บ ช่วยรักษาสมดุลโรคความดันโลหิต ช่วยในการเจริญอาหาร แก้โรคตาแดง แก้ไข้ บำรุงเลือด รักษาโรคเลือดออกตามไรฟัน บำรุงเหงือก ช่วยรักษาท้องอืด ท้องเฟ้อ แก้อาการท้องร่วง ช่วยการขับพยาธิไส้เดือน เป็นยาระบายอ่อนๆ ช่วยรักษาโรคกระเพาะ แก้อาการบิด ช่วยขับปัสสาวะ รักษาโรคผิวหนัง ช่วยบำรุงโลหิต รักษาโรคผิวหนัง ใช้รักษาแผลไฟไหม้ น้ำร้อนลวก

๑๑. เอกสารอ้างอิง :

วิกิพีเดีย. มะนาว. เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/มะนาว>

๑๒. ภาพประกอบ :

ข้อมูลโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจจังหวัดชุมพร

ที่อยู่ : ๒๒/๑ ม.๖ ต.ขุนกระโทก อ.เมือง จ.ชุมพร

เว็บไซต์ : <http://www.aopdbom.doe.go.th>